

دسترسی در سایت <http://jnrm.srbiau.ac.ir>

سال دوم، شماره هفتم، پاییز ۱۳۹۵

شماره شاپا: ۱۹۶-۰۱۶۸۲

پژوهش‌های نوین در ریاضی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

خواص تابع مقدار ویژه

حسین علیزاده نظرکندی

(^۱) گروه ریاضیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرند، مرند، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۹۵/۰۸/۱۴ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۵/۰۹/۳۰

چکیده

خواص تابع مقدار ویژه برای ماتریس‌ها را مورد مطالعه قرار داده‌ایم و یک تعداد از خواص آن را جمع‌آوری کرده‌ایم. نشان می‌دهیم که این تابع پیوسته، اکیدا پیوسته، دیفرانسیل پذیر سوئی، دیفرانسیل پذیر فرشه و به‌طور دیفرانسیل پذیر پیوسته می‌باشد. در مرحله بعد تابع مقدار ویژه را به یک مجموعه بزرگتر از ماتریس‌ها تعمیم داده و نشان خواهیم داد که خواص مذکور مجدداً برقرار است.

واژه‌های کلیدی: پیوستگی اکیدا، دیفرانسیل پذیری سوئی، دیفرانسیل پذیری فرشه، بطور دیفرانسیل پذیر پیوسته، تجزیه طیفی، تابع مقدار ویژه.

۱- مقدمه

و برای هر $a \in S(n, R)$ گوی به مرکز a و شعاع $r > 0$ را به صورت $B(a, r) = \{b \in S(n, R) : \|b - a\| \leq r\}$ نشان خواهیم داد. یادآوری می‌کنیم ([۱۷]) رابینید که نگاشت $L: R^n \rightarrow R^n$ در $x \in R^k$ پیوسته است هرگاه $L(x) \rightarrow L(y)$ وقتی که $y \rightarrow x$ و L پیوسته است هرگاه در هر نقطه $x \in R^k$ پیوسته باشد. L در هر نقطه $x \in R^k$ اکیداً پیوسته است هرگاه اسکالرهای $\delta > 0$ و $K > 0$ موجود باشد بطوری که

$$\|L(y) - L(z)\| \leq K \|y - z\|$$

$$\forall y, z \in R^n \text{ with } y, z \in N(x, \delta).$$

L اکیداً پیوسته هرگاه در هر نقطه $x \in R^n$ اکیداً پیوسته باشد. اگر برای δ مقدار $+\infty$ مجاز باشد، در آن صورت L پیوسته لپ شوتس با ثابت K نامیده می‌شود.

تابع $lipL: R^n \rightarrow [0, +\infty]$ را به صورت

$$lipL(x) = \limsup_{\substack{y, z \rightarrow x \\ y \neq z}} \frac{\|L(y) - L(z)\|}{\|y - z\|}$$

تعریف می‌کنیم. در آن صورت L اکیداً پیوسته است اگر و تنها اگر $lipL(x)$ متناهی باشد.

یادآوری می‌کنیم که L دیفرانسیل پذیرسویی در $x \in R^n$ است هرگاه

$$L'(x, h) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{L(x+th) - L(x)}{t} \quad \forall h \in R^k,$$

موجود باشد و L دیفرانسیل پذیر سویی است هرگاه در هر نقطه $x \in R^n$ دیفرانسیل پذیرسویی باشد. بسادگی می‌توانیم ببینیم که اگر حد فوق موجود باشد با $L'(x, h)$ برابر است. می‌گوییم که L دیفرانسیل پذیر (به معنی فرشه) در $x \in R^n$ است هرگاه نگاشت خطی

$$\nabla L(x): R^n \rightarrow R^l$$

$$L(x+h) - L(x) - \nabla L(x)h = o(\|h\|),$$

که در اینجا $\alpha \in R, z = o(\alpha)$ به این معنی است

که وقتی $\alpha \rightarrow 0$ در آن صورت $\frac{\|z\|}{\|\alpha\|}$ به صفر میل

توابع ماتریس مقدار متقارن^۱ در سال‌های اخیر از جنبه‌های مختلف مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. یکی از ابزارهای اصلی در این مطالعات توابع طیفی^۲ هستند. این توابع در ریاضیات کاربردی از اهمیت بالایی برخوردارند. برای دیدن کاربردهای از آنها در برنامه‌های نیمه معین؛ مسایل مهندسی و مکانیک کوانتم و بهینه‌سازی مدرن به منابع [۷، ۹، ۱۰، ۱۸] مراجعه نمایید. در این کار خواص پیوستگی، پیوستگی اکید، مشتق پذیری سویی، دیفرانسیل پذیری فرشه و دیفرانسیل پذیری پیوسته تابع مقدار ویژه را که روی فضای ماتریس‌های متقارن حقیقی تعریف شده را بررسی می‌کنیم. ماتریس‌های متقارن و گروه ماتریس‌های متعامد روی اعداد حقیقی را به ترتیب با $O(n, R), S(n, R)$ نشان خواهیم داد.

برای هر $a \in S(n, R)$ مقادیر ویژه (تکراری) $\lambda_1 \geq \dots \geq \lambda_n$ حقیقی هستند و به ازای

$p \in O(n, R)$ یک تجربه طیفی به شکل

$$a = p \text{diag}[\lambda_1, \dots, \lambda_n] p^t \quad (۱)$$

می‌پذیرد که در آن $\text{diag}[\lambda_1, \dots, \lambda_n]$ یک ماتریس قطری است که درایه i ام آن λ_i است. توجه کنید که (۱) مستقل از انتخاب $p \in O(n, R)$ است [۶] را ببینید.

فرض کنید $R_{\geq}^n$ نشانگر همه بردارهای $x \in R^n$ باشد بطوری که $x_1 \geq x_2 \geq \dots \geq x_n$.

تابع مقدار ویژه را به صورت $\lambda(\cdot): S(n, R) \rightarrow R_{\geq}^n$ تعریف می‌کنیم بطوری که $\lambda_i(a), i=1, \dots, n$ مقادیر ویژه $a \in S(n, R)$ هستند و به صورت غیر نزولی مرتب شده‌اند یعنی $\lambda_1(a) \geq \dots \geq \lambda_n(a)$. این تابع در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته است.

برای هر $\lambda = (\lambda_1, \dots, \lambda_n) \in R^n$ ماتریس قطری $\text{diag}[\lambda] = \text{diag}[\lambda_1, \dots, \lambda_n]$ که درایه i ام آن λ_i است در نظر می‌گیریم.

در تمام این مقاله $\|\cdot\|$ نشانگر نرم فروبینیوس برای ماتریس‌ها و $\|\cdot\|_2$ نرم برای بردارها خواهد بود. برای هر $x \in R^n$ و هر اسکالر $r > 0$ گوی به مرکز x و شعاع $r > 0$ را به صورت $N(x, r) = \{y \in R^n : \|y - x\| \leq r\}$

1. Symmetric matrix valued function
2. Spectral function

سری‌های توانی از t است و در یک همسایگی از $t=0$ همگرا هستند و $u(t)^t(x+th)u(t)$ یک ماتریس قطری است.

۲- خواص $\lambda(0)$

در این بخش تعدادی از خواص $\lambda(0)$ را اثبات خواهیم کرد. نشان می‌دهیم که $\lambda(0)$ دارای خاصیت پیوستگی، پیوستگی اکیداً، دیفرانسیل پذیری سویی، دیفرانسیل پذیره فرشه و دیفرانسیل پذیر پیوسته می‌باشد. اگر مقادیر ویژه یک ماتریس را به شکل یک ماتریس قطری نشان دهیم در آن صورت می‌توانیم فرض کنیم که $\lambda(0)$ یک تابع ماتریس مقدار از $S(n, R)$ به $S(n, R)$ می‌باشد.

گزاره ۱.۲ فرض کنید $\lambda(0): S(n, R) \rightarrow S(n, R)$ تابع مقدار ویژه باشد بطوریکه $\lambda_i, i=1, \dots, n$ مقادیر ویژه $x \in S(n, R)$ به ازای هر $x \in S(n, R)$ می‌باشد و به صورت غیر نزولی مرتب شده‌اند در آن صورت احکام زیر برقرارند:

- (۱) $\lambda(0)$ پیوسته است
- (۲) $\lambda(0)$ دیفرانسیل پذیر سویی است.
- (۳) $\lambda(0)$ دیفرانسیل پذیر است.
- (۴) $\lambda(0)$ به طور پیوسته دیفرانسیل پذیر است.
- (۵) $\lambda(0)$ اکیداً پیوسته است.

برهان.

(۱) بند اول از لم ۲.۱ بدست می‌آید.
 (۲) $x \in S(n, R)$ را ثابت در نظر بگیرید و فرض کنید $p(t) \in O(n, R), (t \in R)$ بنا به لم ۳.۱ $h \in S(n, R)$ موجود است به طوریکه درایه هایشان سری‌های توانی از t بوده و در همسایگی N از $t=0$ همگرا و $x(t) = x + th$ قطری است و $p(t)^t x(t) p(t)$ در این صورت ما بسط $p(t) = p(0) + tp'(0) + o(t)$ را داریم که در آن $p'(0)$ دیفرانسیل نسبت به t می‌باشد. لذا داریم:

$$\begin{aligned} \text{diag}[\lambda(x+th)] &= p(t)(x+th)p(t)^t \\ &= p(t)xp(t)^t + tp(t)hp(t)^t = \end{aligned}$$

می‌کند. همچنین می‌نویسیم $\alpha \in R, z = O(\alpha)$ وقتی که $\alpha \rightarrow 0$ در آن صورت $\frac{\|z\|}{\|\alpha\|}$ اکیدا کراندار باشد.

L دیفرانسیل پذیر پیوسته نامیده می‌شود هرگاه L در هر نقطه $x \in R^n$ دیفرانسیل پذیر و ∇L پیوسته باشد.

در ادامه چند نتیجه اختلال^۳ در ارتباط با تجزیه طیفی ماتریس‌های متقارن حقیقی را می‌آوریم. فرض کنید E نشانگر فضای ماتریس‌های قطری $n \times n$ حقیقی با درایه‌های قطر اصلی غیر نزولی باشد. برای هر $x \in S(n, R)$ مجموعه همه ماتریس‌های متعامد که تجزیه طیفی مرتب x را بدست می‌دهند را به شکل

$O_x(n, R) = \{p \in O(n, R) : pxp^t \in E\}$ نشان می‌دهیم. واضح است که $O_x(n, R)$ به ازای هر $x \in S(n, R)$ غیر تهی است لم زیر یک نتیجه اختلال کلیدی برای ماتریس‌های متعامد یک ماتریس متقارن بدست می‌دهد ([۳]).

لم ۱.۱ به ازای هر $x \in S(n, R)$ اسکالرهای $\eta > 0$ و $\varepsilon > 0$ موجودند بطوری که

$$\min_{a \in O_x(n, R)} \|a - b\| \leq \eta \|x - y\| \quad \forall y \in B(x, \varepsilon), \forall b \in O_x(n, R). \quad (**)$$

نتیجه اختلال زیر از وایل برای مقادیر ویژه ماتریس‌های متقارن را داریم ([۱]).

لم ۲.۱ برای هر $x, y \in S(n, R)$ داریم

$$\|\lambda(x) - \lambda(y)\| \leq \|x - y\|$$

9

$$\|\lambda_i(x) - \lambda_i(y)\| \leq \|x - y\|_2$$

$$\forall i = 1, \dots, n,$$

که در اینجا $\|\cdot\|_2$ نرم است برای آنالیز دیفرانسیلی نتیجه زیر را ارایه می‌کنیم ([۸، ۱۶]) که نشان می‌دهد که برای هر $x, h \in S(n, R)$ بردارهای متعامد $x+th$ می‌توانند بشکل یک سری توانی در t انتخاب شوند.

لم ۳.۱ برای هر $x, h \in S(n, R)$ بردار $u(t) \in O(n, R), (t \in R)$ وجود دارد که درایه هایشان

$$\sum_{k=1}^n g_{ki} g_{kj} \mu_k - \bar{h}_{ij} = \begin{cases} \lambda_i & \text{if } i = j \\ 0 & \text{else} \end{cases} \quad i, j = 1, \dots, n. \quad (4)$$

داریم

$$\|p - q\| \leq \eta \|h\|$$

و $q = q^t p = (q - p)^t p + I$ که

$$g_{ij} = O(\|h\|) \quad \forall i \neq j. \quad (5)$$

چون $p, q \in O(n, R)$ در نتیجه $g \in O(n, R)$ و لذا $g^t g = I$ این ایجاب می‌کند

$$1 = g_{ii}^2 + \sum_{k \neq i} g_{ki}^2 = g_{ii}^2 + O(\|h\|^2) \quad i = 1, \dots, n, \quad (6)$$

$$0 = g_{ii} g_{ij} + g_{ji} g_{jj} + \sum_{k \neq i, j} g_{ki} g_{kj} = g_{ii} g_{ij} + g_{ji} g_{jj} + O(\|h\|^2) \quad \forall i \neq j. \quad (7)$$

حال نشان می‌دهیم که $m = o(\|h\|)$ که ۲ را ثابت می‌کند. برای هر $i \in \{1, \dots, n\}$ از ۳ و ۴ داریم

$$m_{ii} = \mu_i - \lambda_i - \bar{h}_{ii} = \mu_i - \lambda_i - (-\lambda_i + \sum_{k=1}^n g_{ki}^2 \mu_k) =$$

$$\mu_i - \lambda_i + \lambda_i - g_{ii}^2 \mu_i + O(\|h\|^2) = O(\|h\|^2) \mu_i + O(\|h\|^2) = O(\|h\|^2),$$

که برای تساوی‌ها از ۵ و ۶ استفاده شده است. برای هر $i, j \in \{1, \dots, n\}$ که $i \neq j$ داریم

$$m_{ii} = -\bar{h}_{ii} = \sum_{k=1}^n g_{ki} g_{kj} \mu_k = O(\|h\|^2).$$

بنابراین در هر دو حالت $(\|h\|)$ $m_{ij} = o(\|h\|)$

(۴) بنا به بند شماره ۳، λ روی $S(n, R)$ دیفرانسیل پذیر است. بعلاوه برای هر $x, h, f \in S(n, R)$ داریم

$$\begin{aligned} \|\nabla \lambda(x)h - \nabla \lambda(x)f\| &= \\ \|php^t - pfp^t\| &\leq \\ \|p\| \|h - f\| \|p^t\| &\leq \|h - f\|. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &(p(0) + tp'(0) + o(t))x (p(0) + tp'(0) + o(t))^t + \\ &t > (p(0) + tp'(0) + o(t))h (p(0) + tp'(0) + o(t))^t = \\ &p(0)xp^t(0) + tp(0)xp^t(0) + tp'(0)xp^t(0) + \\ &t^2 p'(0)xp^t(0) + o(t) \\ &+ tp(0)hp^t(0) + t^2 p(0)hp^t(0) + \\ &t^2 p'(0)hp^t(0) > +t^3 p'(0)hp^t(0) + o(t). \end{aligned}$$

این نتیجه می‌دهد که

$$\begin{aligned} \text{diag}[\lambda'(x, h)] &= \\ \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{\text{diag}[\lambda(x + th)] - \text{diag}[\lambda(x)]}{t} &= \\ p(0)xp(0)^t + p'(0)xp^t(0) + p(0)hp^t(0). \end{aligned}$$

یعنی λ دیفرانسیل پذیر سویی است.

(۳) $x \in S(n, R)$ را ثابت در نظر بگیرید و فرض کنید $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ نشانگر مقادیر ویژه x باشند که $\lambda_1 \geq \dots \geq \lambda_n$ و نشانگر مقادیر ویژه $\mu_1, \dots, \mu_n$ باشند بطوری که $\mu_1 \geq \dots \geq \mu_n$. بنا به لم ۱، اسکالرهای $\eta > 0$ و $\varepsilon > 0$ موجودند بطوری که $h \in S(n, R)$ با فرض $\|h\| \leq \varepsilon$ نشان خواهیم داد که

$$\text{diag}[\lambda(x+h)] - \text{diag}[\lambda(x)] - \nabla(x)h = o(\|h\|), \quad (2)$$

که در آن $\nabla(x)h = php^t$ و $o(0), O(0)$ فقط به x و λ وابسته است. این و به اضافه استقلال جمله سوم از نشان می‌دهد که λ در x دیفرانسیل پذیر است. فرض کنید $q \in O_{x+h}(n, R)$ در آن صورت $P \in O(n, R)$ موجود است و در نامساوی $\|p - q\| \leq \eta \|h\|$ صدق می‌کند. برای سهولت فرض کنید m نشانگر طرف راست ۲ باشد یعنی $m =$

$$\text{diag}[\lambda(x+h)] - \text{diag}[\lambda(x)] - php^t. \quad (3)$$

$$.g = q^t p \quad \bar{h} = p^t hp$$

چون

$$\begin{aligned} \text{diag}[\lambda_1, \dots, \lambda_n] &= p^t xp = \\ g^t \text{diag}[\mu_1, \dots, \mu_n] g - \bar{h}, \end{aligned}$$

بنا به تعریف $M''(n, R)$ ، $M''(n, R) \in M''(n, R)$ فرض کنید $M(t) = p(t) \text{diag}[\lambda(t)] p^{-1}$ تجزیه طیفی اش باشد که در اینجا $p \in GL(n, R)$. چون $\lambda(t) \in R_{\geq}^n$ بنابراین $A(t) \in S(n, R)$ وجود دارد بطوریکه $A(t) = a(t) \text{diag}[\lambda(t)] a^t(t)$ که در آن $a(t) \in O(n, R)$ بنابراین

$$M(t) = P(t)a(t)A(t)a^t p^{-1}(t).$$

چون $GL(n, R)$ یک گروه هست بنابراین $p(t)a(t) \in GL(n, R)$ و وارونش برابر است با $a^t(t)p^{-1}(t)$ چون

$$m(t) = p^{-1}(t)M(t)p(t) =$$

$$a(t)A(t)a^t \in S(n, R). \quad (***)$$

اینجا برای $t = 0$ داریم

$$m(0) = p^{-1}(0)xp(0)$$

بنابه لم ۳،۱ و برای $x = 0, h = m(t)$ ، $v(s) \in O(n, R)$ وجود دارد که درایه‌هایش سری‌های توانی از s بوده و در همسایگی N از $s = 0$ همگرا هستند و داریم

$$sm(t) = v^t(s) \text{diag}[\lambda(sm(t))]v(s) =$$

$$sv^t(s) \text{diag}[\lambda(m(t))]v(s),$$

که مساوی دوم از این حقیقت استفاده می‌کند که $\lambda(sm(t)) = s\lambda(m(t)), s > 0$ بنابراین

$$m(t) = v^t(s) \text{diag}[\lambda(m(t))]v(s) =$$

$$v^t(s) \text{diag}[\lambda(p^{-1}(t)m(t)p(t))]v(s) =$$

$$v^t(s) \text{diag}[\lambda(M(t))]v(s) =$$

$$v^t(s) \text{diag}[\lambda(x + th)]v(s).$$

اگر بسط $v(s) = v + sv' + o(t)$ را بکار ببریم که در آن $v' = v(0)$ ، v در صفر است در صفر است آنگاه داریم

$$\text{diag}[\lambda(x + th)] = v(s)m(t)v^t(s) =$$

$$(v + sv' + o(s))m(t)(v^t + sv'^t + o(s)) =$$

یعنی $\nabla \lambda(x)h$ در x پیوسته است.

(۵) این بند از لم ۲،۱ و این حقیقت که λ لیپ شوتس است نتیجه می‌شود.

۳- تعمیم دامنه $\lambda(0)$ به یک مجموعه بزرگتر

فرض کنید $GL(n, R)$ نشانگر فضای ماتریس‌های وارون پذیر باشد. همچنین فرض کنید $M(n, R)$ نشانگر فضای همه ماتریس‌های قطری پذیر $n \times n$ باشد که مقادیر ویژه آنها حقیقی می‌باشد یعنی برای $a \in M(n, R)$ داریم $\lambda(a) \in R^n$. فرض کنید $M'(n, R)$ زیر مجموعه‌ای از $M(n, R)$ باشد بطوریکه

$$\|\lambda(x) - \lambda(y)\| \leq$$

$$\left\| \lambda\left(\frac{x+x'}{2}\right) - \lambda\left(\frac{y+y'}{2}\right) \right\|$$

$$\forall x, y \in M'(n, R). \quad (8)$$

واضح است که $S(n, R) \subseteq M'(n, R)$. پیوسته محدب $M'(n, R)$ را با $M''(n, R)$ نمایش می‌دهیم. ثابت می‌کنیم که $\lambda(0)$ روی $M''(n, R)$ دارای خاصیت پیوستگی، پیوستگی اکیدا، دیفرانسیل پذیری سویی، دیفرانسیل پذیر فرشه و دیفرانسیل پذیر پیوسته می‌باشد.

گزاره ۳،۱ فرض کنید $\lambda(0): M''(n, R) \rightarrow R_{\geq}^n$ تابع مقدار ویژه باشد بطوریکه $\lambda_i(x), i = 1, \dots, n$ مقادیر ویژه x را به ازای هر $x \in M''(n, R)$ بدست می‌دهد و به صورت غیرنزولی مرتب شده است در آن صورت نتایج زیر برقرار است.

$$(۱) \lambda(0) \text{ پیوسته است.}$$

$$(۲) \lambda(0) \text{ دیفرانسیل پذیر سویی است.}$$

$$(۳) \lambda(0) \text{ دیفرانسیل پذیر است.}$$

$$(۴) \lambda(0) \text{ به طور پیوسته دیفرانسیل پذیر است.}$$

$$(۵) \lambda(0) \text{ پیوسته اکیدا است.}$$

برهان

(۱) این حکم از ۸ و لم ۲،۱ نتیجه می‌شود.

(۲) $x, h \in M''(n, R)$ را ثابت در نظر بگیرید.

برای $0 \leq t \leq 1$ تعریف می‌کنیم $M(t) = x + th$.

برای سادگی فرض کنید k نشانگر طرف چپ ۱۱ باشد
یعنی

$$k = \text{diag}[\lambda(x+h)] - \text{diag}[\lambda(x)] - \nabla\lambda(x)h. \quad (12)$$

از ۹ داریم

$$\text{diag}[\lambda(x)] = v(0)p(0)xp^{-1}(0)v^t(0),$$

$$\text{diag}[\lambda(x+h)] = v(1)p(1)(x+h)p^{-1}(1)v^t(1).$$

بنابراین از

$$x+h =$$

$$p^{-1}(1)v^t(1)\text{diag}[\lambda(x+h)]v(1)p(1)$$

داریم

$$x = p^{-1}(1)v^t(1)$$

$$\text{diag}[\lambda(x+h)]v(1)p(1) - h.$$

هر دو طرف این را از چپ و راست در $v(0)p(0)$ ضرب می‌کنیم و بدست

می‌آوریم

$$\text{diag}[\lambda(x)] = v(0)p(0)xp^{-1}v^t(0) =$$

$$v(0)p(0)p^{-1}v^t(1)\text{diag}[\lambda(x+h)]v(1)p(1)p^{-1}(0)v^t(0) -$$

$$v(0)p(0)hp^{-1}(0)v^t(0).$$

برای سهولت فرض کنید

$$l = v(0)p(0), f = v(1)p(1)$$

چون $GL(n, R)$ یک گروه است لذا $lf \in GL(n, R)$

بنابراین

$$\text{diag}[\lambda(x)] =$$

$$(lf^{-1})\text{diag}[\mu_i](lf^{-1})^{-1} - lhl^{-1}$$

مجدداً برای سادگی فرض کنید

$$g = (lf^{-1}), \bar{h} = lfl^{-1}$$

$$\text{diag}[\lambda(x)] = g\text{diag}[\mu_i]g^{-1} - \bar{h}$$

و

$$\sum_{k=1}^n a_{ki} b_{kj} \mu_k - \bar{h}_{ij} =$$

$$\begin{cases} \lambda_i & \text{if } i = j \\ 0 & \text{else} \end{cases} \quad i, j = 1, \dots, n. \quad (13)$$

که در اینجا $g = [a_{ij}]$, $g^{-1} = [b_{ij}]$ چون

$$(vm(t) +$$

$$sv^t m(t) + o(t)m(t))(v^t + sv^t + o(s)) =$$

$$vm(t)v^t + sv^t m(t)v^t +$$

$$sv^t m(t)v^t + s^2 v^t m(t)v^t + o(s).$$

چون هر دوی s, t نزدیک صفر هستند می‌توانیم فرض کنیم که $s = t$. بنابراین

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{\lambda(x+th) - vm(t)v^t}{t} =$$

$$2vm(0)v^t = 2vxv^t.$$

توجه داریم که بنا به دومین مساوی در (***) داریم

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} vm(t)v^t = \lambda(x)$$

پذیرسویی است.

۳) نمادهای بند قبل را در اینجا استفاده می‌کنیم. فرض

کنید $\lambda_1 \geq \dots \geq \lambda_n, \mu_1 \geq \dots \geq \mu_n$ ، بترتیب نشانگر

مقادیر ویژه x و $x+h$ باشند. در آن صورت

$$\text{diag}[\lambda(x)] = v(0)m(0)v^t(0),$$

$$\text{diag}[\lambda(x+h)] = v(1)m(1)v^t(1) \quad (9)$$

و بنا به لم ۲،۱ اسکالرهایی

$$\eta > 0, \varepsilon > 0$$

وجود دارند بطوری که

$$\|v(1) - v(0)\| \leq \eta \|m(1) - m(0)\|,$$

که در اینجا فرض شده است که

$$m(0) \in B(m(1), \varepsilon)$$

بنا به ۸ و لم ۲،۱

$$\|\lambda(x+h) - \lambda(x)\| =$$

$$\|\lambda(m(1)) - \lambda(m(0))\| \leq \|h\|.$$

بنابراین اگر $\|h\| \rightarrow 0$ آنگاه $\lambda(x+h) \rightarrow \lambda(x)$ و

$$m(0) \in B(m(1), \varepsilon)$$

و

$$\|v(1) - v(0)\| \leq \eta \|h\|. \quad (10)$$

برای هر $h \in M^n$ که $\|h\| \leq \varepsilon$ ، نشان خواهیم داد

که

$$\text{diag}[\lambda(x+h)] - \text{diag}[\lambda(x)] -$$

$$\nabla\lambda(x)h = o(\|h\|), \quad (11)$$

که اینجا $\nabla\lambda(x)h = v(0)p(0)hp^{-1}(0)v^t(0)$

برای هر $i \neq j$ از ۱۳ و ۱۷ داریم
 $k_{ij} = -\bar{h}_{ij} =$

$$\sum_{k=1}^n a_{ki} b_{kj} \mu_k = -a_{ii} b_{ij} - a_{ji} b_{jj} + O(\|h\|^2) = O(\|h\|^2).$$

بنابراین در هر حالت داریم $k_{ij} = O(\|h\|)$.
 (۴) بنا به بند قبلی λ روی $M''(n, R)$ دیفرانسیل پذیر است. بعلاوه برای هر $x, h, f \in M''(n, R)$ داریم

$$\begin{aligned} & \|\nabla \lambda(x)h - \nabla \lambda(x)f\| = \\ & \|\nu(0)p(0)hp^{-1}(0)v'(0) - \nu(0)p(0)fp^{-1}(0)v'(0)\| \leq \\ & \|\nu(0)p(0)\| \|h - f\| \|p^{-1}(0)v'(0)\| \leq \\ & |t| \|h - f\|. \end{aligned}$$

یعنی $\nabla \lambda(x)h$ در x پیوسته است.
 (۵) بالاخره این حکم از لم ۲، ۱ و ۹ نتیجه می‌شود. در واقع λ روی $M''(n, R)$ لیپ شوتس است.

نتیجه‌گیری

آنالیز توابع ناهموار که روی ماتریس‌های متقارن تعریف شده است با جزییات بیشتر در کارهای لويس و دیگران ظاهر شده است (منابع [۴، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵]) را ببینید. آنها به طور ضمنی خواص تابع مقدار ویژه را بکار برده‌اند، در حالی که موضوع از دیدگاه منیفلدها و گروه‌های لی نیز مهم است [۱، ۵].

در همه کارهای بالا شرط تقارن و ماتریس‌های متقارن بکار رفته است. در اینجا و در بخش آخر نشان دادیم که نتایج به مجموعه بزرگتر نیز قابل تعمیم است.

$$\begin{aligned} g &= lf^{-1} = (l - f)f^{-1} + I, \\ g^{-1} &= ft^{-1} = (f - l)l^{-1} + I \end{aligned}$$

و بنا به ۱۰

$$\begin{aligned} \|l - f\| &= \\ \|v(0)p(0) - v(1)p(1)\| &= \\ \|v(0)p(0) - v(1)p(1) + \\ v(1)p(0) - v(1)p(0)\| &\leq \\ \|v(0) - v(1)\| \|p(0)\| + \\ \|v(1)p(0) - v(1)p(1)\| &\leq \\ \eta \|h\| \|p(0)\| + k, \end{aligned}$$

که اینجا $0 < k = \|v(1)\| \|p(0) - p(1)\|$ این نتیجه می‌دهد که

$$a_{ij} = O(\|h\|). \quad (14)$$

بطور مشابه داریم

$$b_{ij} = O(\|h\|). \quad (15)$$

چون $gg^{-1} = I$ این ایجاب می‌کند که

$$\begin{aligned} 1 &= \sum_{k=1}^n a_{ik} b_{ki} = \\ a_{ii} b_{ii} + \sum_{k \neq i} a_{ik} b_{ki} &= \\ a_{ii} b_{ii} + O(\|h\|^2), \quad i &= 1, 2, \dots, n. \end{aligned} \quad (16)$$

$$\begin{aligned} 0 &= \sum_{k=1}^n a_{ki} b_{kj} = a_{ii} b_{ij} + a_{ji} b_{jj} + \\ \sum_{k \neq i, j} a_{ki} b_{kj} &= a_{ii} b_{ij} + a_{ji} b_{jj} + \\ O(\|h\|), \quad i &\neq j. \end{aligned} \quad (17)$$

حال نشان می‌دهیم $k = O(\|h\|)$ که ۱۱ را ثابت می‌کند. برای هر $i \in \{1, \dots, n\}$ از ۱۳ و ۱۴ داریم

$$\begin{aligned} k_{ii} &= \mu_i - \lambda_i - \bar{h} = \\ \mu_i - \lambda_i - \left(\sum_{k=1}^n a_{ik} b_{ki} \mu_i - \lambda_i \right) &= \\ \mu_i - \lambda_i - (a_{ii} b_{ii} \mu_i - \lambda_i) + O(\|h\|^2) &= \\ (1 - a_{ii} b_{ii}) \mu_i + O(\|h\|^2) &= \\ O(\|h\|^2) + O(\|h\|^2) &= O(\|h\|^2). \end{aligned}$$

Numerica. Acta Number (1996)5.
Cambridge University Press, pp. 149-190.

فهرست منابع

[11] A.S. LEWIS, Derivatives of spectral function. Math. oper. Res.(1996)21:576-588 . (1996)

[12] A.S. LEWIS, Nonsmooth analysis of eigenvalues, Math. Programming 84 (1999), 1-24.

[13] A.S. LEWIS and H.S. Sendov, Twice differentiable sprctral functions. SIAM J. Matrix Anal.Appl. (2001) 23:368-386

[14] H. MOHEBI and A. SALEMI, Analysis of symmetric matrix valued functions. Num. Functional Analysis and Optimization, 28(5-6):691-715,(2007)

[15] H.D. QI and X. YANG, Semismoothness of spectral functions. SIAM J. Matrix Anal. (2004) 25:766-783.

[16] F.RELLICH, Perturbation Theory of Eigenvalue Problems, Gordon and Breach, New York, 1969.

[17] R.T. ROCKAFELLAR and R.J. WETS Variational Analysis. Springer-Verlag, Berlin (1955).

[18] L.I.SCHIFF Quantum Mechanics. McGraw-Hill, New York (1955).

[1] H.A, Nazarkandi, Lie Group Methods for Eigenvalue Function. J. Of Generalized Lie Theory and Applications(2016). Vol. 10 issue 1

[2] R., BAHATIA, Matrix analysis. Springer-Verlag,(2012)

[3] X. CHEN and P. TSENG, Non-interior continuation methods for solving semidefinite complementarity problems. Math. Program (2003).95:431-474.

[4] X. CHEN, H. D. QI and P. TSENG, Analysis of nonsmooth symmetric-matrix-valued functions with applications to semidefinite complementarity problems. SIAM J. Optimiz. (2003) 13:960-985.

[5] A. DANILIDIS, J. MALICK, H. SENDOV, Spectral (isotropic) manifolds and their dimension.(2014)hal-0097221, version 1-3.

[6] R. A. HORN and C.R. JOHNSON, Matrix analysis. (1985)2nd. Cambrige University Press, Cambridge.

[7] C. KANZOW and C. NAGEL, Semidefinite programs:new search direction , smoothing-type methods and numerical results.(2002) SIAM J. Optimiz. 13:1-23.

[8] T. KATO, Perturbation Theory for Linear Operators. Springer-Verlag, Berlin, (1984).

[9] E.C.KEMBLE , The fundamental principles of quantum mechanics. Dover, New York (1958).

[10] A. S. LEWIS and M.L. OVERTON, Eigenvalue optimization. In Acta